

ZARZĄD GŁÓWNY

ul. Puławska 148 / 150
02-624 Warszawa
www.nszzp.pl

tel. 47 72 135 30;
47 72 122 85;
e-mail: zgnszzp@onet.pl

Warszawa, 29 lipca 2024 roku

ZZ - 110/2024

Rafał Jankowski
Przewodniczący Zarządu Głównego
Niezależnego Samorządnego Związku
Zawodowego Policjantów

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szymon Hołownia
PETYCJA

W przedmiocie zmiany prawa – podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany w prawie dotyczącym prawa do posiadania broni wyprodukowanej przed rokiem 1885 oraz jej replik tzw. broni czarnoprochowej bez pozwolenia.

W ostatnich latach obserwujemy rosnącą popularność broni czarnoprochowej w naszym kraju. Choć broń ta ma znaczenie historyczne i rekreacyjne, jej łatwa dostępność bez odpowiednich regulacji stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego.

W związku z tym, działając w interesie publicznym składam petycję o dokonanie zmian w prawie tj. w Ustawie z dnia 21 maja 1999 roku o broni i amunicji¹ polegających na:

1. Wprowadzeniu obowiązku rejestracji broni wyprodukowanej przed rokiem 1885 oraz jej replik.
Każda osoba posiadająca broń wyprodukowaną przed rokiem 1885 lub jej replikę powinna być zobowiązana do jej rejestracji. Rejestracja pozwoli na monitorowanie ilości oraz dystrybucji broni, co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa publicznego.
2. Zaostrzeniu kryteriów zakupu i posiadania broni wyprodukowanej przed rokiem 1885 oraz jej replik:
Wprowadzenie wymogu uzyskania pozwolenia na zakup i posiadanie broni wyprodukowanej przed rokiem 1885 oraz jej replik. Pozwolenie takie powinno być wydawane po spełnieniu kryteriów tożsamyh, jakie zostały określone w odniesieniu do pozwolenia na posiadanie pozostałych typów broni palnej, o której mowa w Ustawie o broni i amunicji.
3. Wprowadzeniu okresowych kontroli posiadaczy broni:
Regularne kontrole osób posiadających broń wyprodukowaną przed rokiem 1885 oraz jej replik, pozwolą na weryfikację, czy broń jest przechowywana zgodnie z przepisami oraz czy posiadacze broni przestrzegają obowiązujących regulacji.
4. Wprowadzeniu tożsamyh ograniczeń i regulacji w odniesieniu do przemieszczania się z bronią wyprodukowaną przed rokiem 1885 oraz jej replik, jakie obowiązują w stosunku do pozostałych typów broni palnej.

¹ Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2024 r. poz. 485 j.t).

Wdrożenie powyższych regulacji przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa publicznego oraz pozwoli na kontrolę nad posiadaniem i użytkowaniem broni czarnoprochowej.

Uzasadnienie

W Polsce, zgodnie z obowiązującymi przepisami można bez zezwolenia posiadać broń wyprodukowaną przed rokiem 1885 oraz jej repliki tzw. broń czarnoprochową. Dość, że nie ma obowiązku uzyskania na jej posiadanie pozwolenia to nie ma również obowiązku jej rejestracji, a co istotne dotyczy to nie tylko broni wyprodukowanej przed 1885 rokiem, ale również jej współczesnych replik. Z bronią tą można poruszać się w stanie załadowanym, co w przypadku pozostałych typów broni palnej dopuszczalne jest w ściśle określonych przypadkach. Obecnie, żeby stać się posiadaczem rewolweru, pistoletu, karabinu czy strzelby wystarczy być pełnoletnim i posiadać wystarczające zasoby pieniężne.

Warto zwrócić uwagę, że obowiązujący stan prawny stoi w opozycji do ratio legis, które przyświecało ustawodawcy tworzącemu przepisy dot. broni czarnoprochowej. Wolą ówczesnego ustawodawcy była depenalizacja posiadania broni, która często stanowiła masę spadkową, a z racji upływu czasu, jej cech konstrukcyjnych, uznana została za broń przestarzałą i niestanowiącą realnego zagrożenia z punktu widzenia wykorzystania przestępczego lub terrorystycznego. Jednakże dokonana w 2004 r. zmiana ustawy o broni i amunicji wyłączyła spod obowiązku uzyskania pozwolenia broń czarnoprochową rozdzielnego ładowania wyprodukowaną do 1850 r. i jej repliki.

Warto zauważyć, że rzeczona zmiana, notabene niezwykle istotna, bo wyłączająca spod obowiązku posiadania pozwolenia na broń repliki broni czarnoprochowej, została do Ustawy o broni i amunicji wprowadzona poprawką podczas prac Komisji Europejskiej przy okazji wdrażania zmian dostosowawczych w związku z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Argumentem za jej przyjęciem była teza, że „*broń historyczna może uszkodzić przede wszystkim strzelca oraz że to nie są groźne urządzenia, żadni bandyci z takiej broni nie strzelają, używają jej wyłącznie hobbyści*”. Intencją tej poprawki miało być wyłączenie broni historycznej, używanej tylko przez hobbystów, spod działania reguł uzyskiwania pozwolenia na broń palną².

Nowela z 2004 roku zniósła przede wszystkim barierę ekonomiczną. Dotychczas zakup broni czarnoprochowej wiązał się ze znacznym wydatkiem i o czym należy pamiętać była to broń, która miała ponad 100 lat. Natomiast obecnie dostępne są jej współczesne repliki w pełni sprawne i znacznie tańsze niż oryginalne eksponaty.

W późniejszych latach w przedmiotowej Ustawie - w tym zakresie - wprowadzono jeszcze drobne zmiany, takie jak na przykład podniesienie górnej granicy daty produkcji broni do 1885 roku.

W konsekwencji broń czarnoprochowa jest rodzajem broni palnej, który można kupić „na dowód osobisty” bez żadnych dodatkowych zezwoleń.

Wobec braku obowiązku rejestracji tego typu broni palnej nie sposób ustalić jaką jej ilością dysponują mieszkańcy Polski. Szacuje się, że jest to około 500 tys sztuk broni - broni, która znajduje się nie wiadomo gdzie i nie wiadomo w czyich rękach.

Żeby zrozumieć powagę sytuacji trzeba uzmysłwić sobie, że broń czarnoprochowa jest tak samo niebezpieczna jak współczesna broń palna. W broszurze przygotowanej przez Mayday24 Safety First Społeczna Inicjatywa Wsparcia Policji jej autor ppor. rez. Paweł Moszner (Biegły Sądowy m.in. w zakresie broni palnej, Instruktor Strzelania Taktycznego, Ekspert Strzelectwa Obronnego, Instruktor Strzelectwa Sportowego) na przykładzie bardzo popularnego modelu Remington 1858 (obecnie jest produkowana replika) wskazuje, że rewolwer czarnoprochowy jest to potężna broń palna bojowa, której w przeszłości używano podczas wojen. Nadto można w nim wymieniać bębunki podobnie jak magazynki w pistoletach. „*Po odciążeniu kurka w pośrednie położenie można wyjąć pusty „wystrzelany” bębenek. Potem wystarczy wprowadzić nowy załadowany bębenek i rewolwer będzie gotowy do oddania następnych 6 strzałów. Zapasowe bębunki można nosić w specjalnych ładownicach na pasie tak jak zapasowe magazynki do pistoletu*”. W ocenie autora broń taka jak np. Remington kalibru 44 jest to broń celna i dużo potężniejsza od pistoletu służbowego policjanta.

Porównanie parametrów dwóch broni - współczesnego Glock 17 (broń używana przez policjantów) z przywołanym już rewolwerem Remington kaliber 44 prowadzi do wniosku, że broń czarnoprochowa stanowi tożsame jak nie większe zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. Parametry te

² Komisja Europejska /nr 106/ z dnia 18.12.2002 r., <https://orka.sejm.gov.pl/Biuletyn.nsf/wgsknrnr/EUR-106> [dostęp: 25.07.2024].

przedstawiają się w następujący sposób: pocisk z repliki Remingtona ma prędkość początkową do ok. 393 m/s.³ (zależy to od ilości i jakości użytego prochu). Pocisk z Glocka 17 osiąga ok. 350 m/s⁴. W przypadku obu pistoletów to prędkość naddźwiękowa (330 m/s) kal. 44 Remingtona odpowiada lufie o średnicy 10,9mm, więc pocisk jest dużo cięższy niż pocisk z Glocka 17 kal. 9 mm. Daje to mniej więcej dwukrotnie większą masę, a tym samym dwukrotnie większą energię pocisku. Należy dodać, że 8" (203mm) lufa Remingtona zapewnia większą celność niż 102mm lufa Glocka 17. Ponadto płaszczowy nieodkształcający się po trafieniu w cel pocisk Glocka, czyni dużo mniejsze spustoszenia niż ołowiany odkształcający się, a nawet defragmentujący w celu pocisk z Remingtona. A przy tym wszystkim koszt zakupu repliki tej śmiertelnej broni to 2 000 zł.

Namacalnymi, tragicznymi dowodami na to, że broń czarnoprochowa jest niebezpieczna są dramatyczne wydarzenia (o których donosiły media) w czasie, których sprawca posłużył się bronią czarnoprochową. Z broni czarnoprochowej w grudniu 2023 r., zginęli dwaj policjanci we Wrocławiu - strzelał do nich Maksymilian F. Rok wcześniej w maju 2022 r. w Poznaniu z broni czarnoprochowej Krzysztof J. postrzelił próbującego go wylegitymować policjanta. 24 sierpnia 2023 r., Policja poinformowała o wydarzeniu, do którego doszło na jednym z osiedli w Świebodzinie, gdzie mężczyzna strzelał z rewolweru przez okno jadącego pojazdu. 18 marca 2024 r., media ponownie donoszą o użyciu broni czarnoprochowej tym razem 74 letni mężczyzna postrzelił innego mężczyznę i kobietę. Do kolejnego tragicznego wydarzenia z użyciem broni czarnoprochowej doszło lipcu bieżącego roku w Bolesławcu, gdzie została ona użyta ponownie przeciwko Policjantowi został on postrzelony w głowę. Dodać należy, że do postrzelenia doszło przez zamknięte drzwi co świadczy o sile rażenia tego rodzaju broni palnej.

Te tragiczne przykłady można mnożyć, jednakże na potrzeby niniejszej petycji zostały przywołane tylko te z ostatniego okresu i te, które odbiły się szerokim echem wśród opinii publicznej.

Niewątpliwie broń czarnoprochowa jest niebezpieczna i może stanowić bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka. Niniejsze jednoznacznie wskazuje na konieczność wprowadzenia dodatkowych środków kontroli nad tym rodzajem uzbrojenia oraz potrzebę rewizji obecnych przepisów.

Zauważyć należy, że w zakresie broni czarnoprochowej regulacje obowiązujące w Polsce są jednymi z najbardziej liberalnych na świecie.

Wprawdzie regulacje dotyczące broni czarnoprochowej różnią się w krajach Unii Europejskiej jednak w większości z nich obowiązują przepisy mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa publicznego oraz kontrolowanie obiegu broni.

W Niemczech broń czarnoprochowa jest klasyfikowana jako broń palna i podlega szczegółowym regulacjom. Aby posiadać broń czarnoprochową, należy uzyskać pozwolenie. Wymaga to przejścia przez proces licencyjny, który obejmuje badania zdrowotne i psychologiczne, a także spełnienie wymogów dotyczących niekaralności. Broń czarnoprochowa musi być zarejestrowana w lokalnej komendzie policji. Wnioskodawcy muszą przejść szkolenie z zakresu bezpiecznego użytkowania broni.

W Wielkiej Brytanii (obecnie poza UE) regulacje dotyczące broni czarnoprochowej są stosunkowo rygorystyczne. Posiadanie broni czarnoprochowej wymaga pozwolenia, które można uzyskać po spełnieniu wymogów dotyczących wieku (18 lat), czystości kartoteki karnej i przejściu badań zdrowotnych. Broń musi być zarejestrowana, a jej przechowywanie musi spełniać określone standardy bezpieczeństwa.

We Francji broń czarnoprochowa jest klasyfikowana jako broń kategorii D, co oznacza, że jej posiadanie wymaga licencji. Wnioskodawcy muszą mieć ukończone 18 lat i posiadać świadectwo niekaralności. Konieczna jest też rejestracja broni w lokalnym organie ścigania. Szkolenie z zakresu bezpiecznego użytkowania broni nie jest zawsze obowiązkowe, ale jest zalecane.

Kolejnym państwem, w którym regulacje dotyczące broni czarnoprochowej są dość restrykcyjne jest Hiszpania. Aby posiadać broń czarnoprochową, należy uzyskać pozwolenie na broń palną, które wymaga przejścia przez badania zdrowotne i psychologiczne oraz spełnienia wymogów dotyczących wieku i czystości kartoteki karnej. Broń czarnoprochowa musi być zarejestrowana, a jej przechowywanie musi być zgodne z rygorystycznymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa.

Włochy stosują podobne regulacje do innych krajów UE. Posiadanie broni czarnoprochowej wymaga posiadania licencji, która jest wydawana po spełnieniu wymogów dotyczących wieku, czystości kartoteki karnej oraz przejściu przez badania zdrowotne i psychologiczne. Broń czarnoprochowa musi

³<https://sharg.pl/product-pol-106279-Rewolwer-Pietta-1858-Remington-New-Model-Army-Steel-44-RGA44.html> [dostęp: 25.07.2024]

⁴https://www.omnisarma.pl/182_044:_Glock_opis_-_czego_jeszcze_o_nim_nie_wiesz [dostęp: 25.07.2024]

być zarejestrowana w lokalnym organie ścigania. Istnieją również przepisy dotyczące bezpiecznego przechowywania broni, które muszą być przestrzegane.

W Holandii wymagana jest licencja na broń, która jest wydawana po przejściu przez badania zdrowotne, psychologiczne oraz spełnieniu wymogów dotyczących wieku i czystości kartoteki karnej. Broń czarnoprochowa musi być zarejestrowana. Broń musi być przechowywana w odpowiednich warunkach, aby zapewnić bezpieczeństwo.

W Szwecji regulacje dotyczące broni czarnoprochowej są podobne do tych w innych krajach UE. Aby posiadać broń czarnoprochową, należy uzyskać licencję, przejść badania zdrowotne i psychologiczne oraz spełnić wymagania dotyczące wieku i niekaralności. Konieczna jest rejestracja broni czarnoprochowej. Broń musi być przechowywana zgodnie z rygorystycznymi normami bezpieczeństwa.

Podsumowując regulacje dotyczące broni czarnoprochowej w krajach Unii Europejskiej pokazują, że większość państw stosuje restrykcyjne przepisy mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Wymagają one uzyskania odpowiednich pozwoleń, rejestracji broni, przejścia badań zdrowotnych oraz przestrzegania rygorystycznych norm dotyczących przechowywania broni. Za przykładem tym powinien podążyć polski ustawodawca, analizując międzynarodowe praktyki, powinien rozważyć wprowadzenie podobnych regulacji, aby poprawić kontrolę nad bronią czarnoprochową i zwiększyć bezpieczeństwo obywateli.

Jednym z podstawowych zadań państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa. W Rzeczypospolitej Polskiej obowiązek ten wynika wprost z ustawy zasadniczej.⁵ Art. 5 Konstytucji RP stanowi, że „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. W celu wypełnienia tej powinności organy państwa zobowiązane są wykorzystać wszelkie posiadane siły i środki.

Niewątpliwie dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców Polski konieczne jest reglamentowanie dostępu do broni czarnoprochowej podobnie jak ma to miejsce w odniesieniu do współczesnej broni palnej. Broń czarnoprochowa jest równie niebezpieczna i śmiertelna i niezrozumiałym jest powód z jakiego miałyby być ona wyłączona spod nadzoru państwa.

Mając na uwadze powyższe argumenty, apeluję o podjęcie pilnych działań mających na celu uregulowanie posiadania broni czarnoprochowej poprzez wprowadzenie obowiązku uzyskania pozwolenia na jej posiadanie. Taka inicjatywa legislacyjna winna być fundamentem dbałości o zbiorowe bezpieczeństwo oraz efektywną ochroną interesu społecznego.

Z poważaniem

**Przewodniczący
Zarządu Głównego NSZZ Policjantów**

Rafał Jankowski
Rafał Jankowski

załącznik:

- oświadczenie o zgodzie na ujawnienie danych

⁵ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483).